

Ovenálie úspešne za nami. Kardinálny problém pred nami.

Roky úspešný príbeh Ovenálií, najväčších ovčiarskych a syrárskych slávností na Slovensku, si v tomto roku napísal ďalší príbeh vo svojej šesťnásťročnej histórii. Zvyšovať povedomie spotrebiteľov o zdravých a bezpečných ovčích produktoch, ale aj pritiahnuť zvedavé detské oko je cieľom tohto už tradičného podujatia, ktoré sa v tomto roku konalo v druhú júnovú nedeľu vo Východnej. Pri tejto príležitosti sme sa rozprávali so Slavomírom Reľovským, výkonným riaditeľ Zväzu chovateľov oviec a kôz na Slovensku. Zväz je členom Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory.

vpravo Slavomír Reľovský, výkonný riaditeľ Zväzu chovateľov oviec a kôz na Slovensku

- Vzhľadom na slintačku a krívačku a preventívne opatrenia sa tento ročník výstavy konal bez živých zvierat. Ako ste sa s tým stotožnili v rámci prípravy podujatia?

Áno, aktuálny ročník bol poznačený v prvom rade tým, že sme sa rozhodli nevystavovať vnímavé zvieratá, teda ovce a kozy. Vzhľadom na dramatickú jar sme nemali ani inú možnosť, ak sme chceli v prvom rade ochrániť naše zvieratá, teda vzácne a najkrajšie kusy, ktoré sa prirodzene vystavujú na tomto podujatí. Takže toto nám trochu sťažilo situáciu. Vymysleli sme ale alternatívne riešenie: naši členovia nahrávali videá, ktoré boli zverejnené na našom youtube kanáli vrátane charakteristik jednotlivých plemien. Priamo vo Východnej sme mali vystavené tabule s prezentovanými plemenami. Videá sme púšťali aj vo vnútri koliby cez projektor.

- Súčasťou programu boli aj Majstrovská Slovenska v ťahaní korbáčikovej nite. Padol rekord?

Nepadol, no sme veľmi radi, že sa nám vôbec podarilo uskutočniť 16. ročník týchto majstrovstiev. Za bohatej účasti súťažiacich rekord nebol prekonaný. Vyhrala pani, ktorá je držiteľkou rekordu, Janka Mäsiarová, s výkonom 170,5 metra. Takže tiež veľmi slušné.

- Vnímali ste jarnú situáciu so SLAKOM aj na návštevnosti?

Mali sme, našťastie, bohatú návštevnosť. A čo nás teší, že sa nám podarilo tento rok dostať do

Východnej možno rekordný počet remeselníkov, rekordný počet predajcov, našich členov, v rámci gazdovského dvora. Vystavovali sme technológie pre chovateľov, súťažili vo varení guláša. A čo ma potešilo veľmi, keď som aj rozprával s našimi chovateľmi, ktorí predávali, tak sa im podarilo takmer 100% tých výrobkov, ktoré doviezli, predat'.

To je najpozitívnejší záver, že ľudia nám ostávajú naďalej verní a podporujú naše produkty. Našou dlhoročnou propagáciou sa nám ich podarilo presvedčiť aj teraz, že tie výrobky sú naozaj mimoriadne kvalitné a sú pod veľmi prísny dohľadom. Dokonca si myslím, že záujem o ne stúpa.

- Do akej miery už aj do Vášho odvetvia prenikajú pojmy ako robotizácia, moderné technológie?

Vo veľkej a práve preto sme aj na Ovenáliách vystavovali moderné chovateľské technológie.

Najnovšie trendy sú postavené na myšlienke, aby bolo potrebné čo najmenšie množstvo ľudskej práce, či už ide napríklad o oplôtky, oplôtkové systémy alebo poloautomatické dojárne. Všetko to teda smeruje k tomu, aby sme aj možno pri ovciach, pri kozách dospeli do štádia ako pri hovädzom dobytku vrátane dojacích robotov.

Silnejú požiadavky čo najviac odbúrať ľudskú prácu. Nie je to možné pri všetkých činnostiach, ale tam, kde sa to dá, tak aby bolo potrebné čo najmenej ľudskej práce. A na to sa zameriavali aj tí predajcovia, ktorí vystavovali na tohtoročných Ovenáliách. Už len také oplôtkové pasenie – tam je dôležité, aby mal pastier zabezpečený dostatočný luxus pre svoju prácu vrátane ochrany stáda pred predátormi.

ocenenie pre Annu Kováčiková, predsedníčku PD Liptovské Revúce

- Aký odkaz prinieslo toto úspešné podujatie?

Napriek dobre dohodnutému dotačnému systému, napriek tomu, že je obrovský záujem o mlieko, mliečne výrobky, mäso, tak kardinálnym problémom je zabezpečenie pracovníkov. A tu si musíme uvedomiť vážnosť situácie, lebo sa považujeme za tradičnú ovčiarsku krajinu.

- Riešením sú vyššie mzdy a vzdelávanie?

Áno, my naozaj ľudí musíme dokázať zaplatiť a tie platby pre chovateľov oviec a kôz sú na to, aby dokázali zaplatiť slušne zamestnancov. Takže my, keď žiadame viac peňazí pre chovateľov oviec a kôz, žiadame to preto, aby sme z toho dokázali zaplatiť našich ľudí. Aby nám mohli vyrábať kvalitné ovčie a kozie produkty.

Čiže ten odbyt, ktorý bol dlhoročným problémom, aby sme predávali za slušnú cenu, sme už vyriešili

najmä vďaka odbytovej organizácii Ovesko. Teraz je pred nami to, ako dokážeme motivovať ľudí, a podotýkam, že aj mladých a vzdelaných ľudí, prísť pracovať k zvieratám. Vzdelanie s tým súvisí, pretože žiadny majiteľ stáda nezverí cenný genofond v obrovskej hodnote človeku, ktorý nie je vzdelaný.

- Ovčari sa očividne ocitli v paradoxnej situácii. O vaše produkty je mimoriadny záujem, ale, prehnané povedané, nemáte ich pre spotrebiteľov s kým vyrobiť...

Nuž, je to naozaj veľký paradox. Lebo napriek tomu, že vieme vyrobiť, vieme predať, hrozí nám, že nebudeme mať ľudí, ktorí k nám prídu robiť. A zoberte si, my sme výnimoční v tom, že všetky mliečne produkty dokážeme predať na slovenskom trhu a určite by sme vedeli predať ešte viac. A mäso? Dnes už drvivú väčšinu dokážeme umiestniť na slovenskom trhu, takže nie sme odkázaní na vývoz, nie sme odkázaní na zahraničný trh. Už nerobíme kvalitný produkt pre zahraničného spotrebiteľa, ale vyslovene len pre Slovákov. No k tomu skutočne potrebujete vzdelanú pracovnú silu.

Fotografie - zdroj: Zväz chovateľov oviec a kôz na Slovensku